

vananedes muutuvad roosaks.

Peenras kasvanud taimed kaevake välja ja istutage potti.

Toas leidke lantaanidele talveks võimalikult valge kasvukoht.

Ideaalne temperatuur ruumis talvitumisel on kümmekond kraadi, kuid lantaanid taluvad kenasti ka paarikümnekraadist toasooja.

Toas talvitunud lantaan lõigake kevadel tugevalt tagasi, see soodustab noorte, rohkelt õitsvate võrsete arengut.

Peenraääril ja soolotaim

Lantaanil on hulk sorte. Neid jagub valgetes, kollastes, oranžides, sügavpunastes, käreroosades ja purpurtoonides.

Lantaane võib kasvatada lillepeenral ja aiavaasis, aga võimalusi on teisigi.

Kui taimi on rohkem, võite lantaanidest kujundada peenra äärde näiteks madala õitsva heki.

Taimed sobivad oma tiheda tumerohelise lehestiku ja veidi sagri-se kasvukujuga ühekaupa ka kõrgemate püsikute või suvelilledete ette.

Hoolas aednik võib aastate jooksul kujundada lantaanist korrapärase põõsa või tüvipuu. Siis saab teda suvel aias kasutada ilusa soolotaimena.

Peale ogalise lantaani kasvatakse veel kahte liiki. *Lantana montevidensis*'e varred on ronivad-roomavad ning ta sobib hästi amplicse.

Liiki *Lantana trifolia* kasvatatakse mitte niivõrd tema roosade õite, vaid pigem metallsiniste viljakobarate pärast, mille kuju meenutab väikeseid maisitõlvikuid.

Soojades maades levivad lantaanid kulutulena – see kaunis õitseja kuulub maailma saja kõige invasiivsema elusorganismi hulka.

Iluduse halvad omadused

Hullemat umbrohtu on raske ette kujutada. Näiteks Havai saarestikus olevatest lantaanitihnikutest on võimalik läbi pääseda ainult endale matšeetega teed rajades.

Põõsad kasvavad inimesest kõrgemaks ning nende peened, kuid puitunud ja tihedalt üksteise-

TASUB TEADA

Karilased ja nõgiseened

■ Lantaan on kasvuhoonekarilaste suur lemmik. Selleks et vastik kahjur tüli ei hakkaks tekitama, kontrollige oma taimi regulaarselt. Kui vaja, ärge kõhelge putukamürke kasutamast.

■ Karilaste eritatud mesikastel võivad hakata kasvama nõgiseened. Kui näete nõgiseid lehti, püüdke esmalt vabaneda karilastest. Seejärel kaob nõgiseen koos vanade lehtedega iseenesest.

Lantaanil on ka valgeid sorte.

ga läbi põimunud varred on üleni kaetud tillukeste žiletina teravate ogadega.

Ogeline lantaan kasutab levimiseks kõiki võimalikke viise. Iga mullapinnale vajunud oks juurdub ning täiskasvanud põõsas annab aastas 12 000 eluvõimelist seemet.

Asja ei muuda paremaks ka see, et enamiku lantaanimarju söövad ära linnud. Seedetrakti läbinud seemne idanevus kasvab umbes kümme korda ja "linnutiivul" võib ohtlik umbrohi kiiresti jõuda isegi sadade kilomeetrite kaugusele.

Lisaks tohutule kasvujõule sisaldab ogaline lantaan ka kemikaale, mis pärsvad teiste liikide kasvu ja on mürgised ka rohusööjatele.

Ogeline lantaan pole siiski läbinisti halb, ta on perspektiivikas tooraine ravimi- ja keemiatööstusele. Taimede kudedes leiduvad ained pärsvad nii bakterite, seente, nematoodide kui ka putukate elutegevust.

Lantaanilt on abi otsitud nahahaiguste, näiteks ekseemide raviks. Leidub ka andmeid, et lantaani on kasutatud astma, kõrge vererõhu, kasvajate, malaaria ja reuma vastu.

JAAN METTIK